

Домінова М.*

ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНІ ПАРТНЕРСТВА В КРАЇНАХ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Сьогодні у Центральній та Східній Європа рівень інвестицій в проекти, направлені на модернізацію соціальної інфраструктури регіону, набирає галопуючих темпів. Великий обсяг фінансових ресурсів Європейського Союзу інвестується у публічний сектор. Виходячи з досвіду розвиненого Західного регіону, для підтримки цих проектів будуть використовуватися національні бюджети в поєднанні з приватним капіталом, в основному за допомогою створення структур публічно-приватного партнерства (ППП).

Результати досліджень провідних світових компаній Великої Четвірки свідчать про те, що потреби на інвестування в цих країнах оцінюються у більше ніж €500 млрд. Близько третьої частини цих вкладів потрібно для оновлення та підтримки вже існуючої системи водопостачання. 22% від загальної кількості проектів відносяться до енергетичної галузі, що обумовлено необхідністю будівництва електростанцій внаслідок підвищення попиту на електроенергію. Ще 14% інвестицій націлені на проекти захисту навколишнього середовища, в тому числі проекти по використанню альтернативних джерел енергії, що оцінюються у € 80 млрд., розвиток системи транспортного сполучення, зокрема модернізація вже існуючих залізничних шляхів [2].

Значною перевагою розвитку PPP у країнах Центральної та Східної Європи є те, що сучасна «кредитна криза» для нього не є актуальною. Причина полягає в тому, що у регіоні рівень використання фінансових посередників значно низький порівняно з країнами Західної Європи та США, і власне банки готові надавати довгострокові кредити для проектів PPP під прикриттям надійних державних гарантій. З 2008 року в регіоні профінансовано 60 таких проектів, лідером цього показника є Угорщина, пріоритетом якої є сфера транспорту [3].

Так само, як і в Західній Європі, транспортна галузь є найбільш пріоритетною ціллю для PPP проектів у регіоні. Європейський чемпіонат по футболу, проведення якого планується у 2012 році в Польщі та в Україні, є ще одним стимулом для інвестування у всю систему транспортного сполучення, включаючи автошляхи, залізничні, авіасполучення, а також проекти швидкісних трамваїв.

- сягає менше 90% середньостатистичного показника ЄС.

Участь приватного капіталу у розбудові державної інфраструктури є явищем новим у регіоні і часто його плутають з процесами приватизації національних активів. Але PPP вимагає присутності держави не лише на початковому етапі реалізації проекту, а й прийняття повної її участі до досягнення поставленої цілі. Те, що потрібне сьогодні країнам Центральної та Східної Європи, а особливо Україні у підготовці до Євро 2012, це прийняття законодавства, яке б чітко регулювало усю діяльність PPP. Хоча деякі країни активно ведуть практику PPP і без регулюючих таке партнерство норм і правил [1]. Наприклад, у Словаччині ведуться розбудови автомобільного сполучення у рамках існуючого законодавства, а у Польщі, не дивлячись закон про PPP, проекти були впроваджені згідно зі звичайним законом. Але аналізуючи нестабільні політичні та економічні

* студентка 4 курсу спеціальності «міжнародний бізнес» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ситуації у світі, а особливо в нашій країні, слід зазначити, що впровадження відповідних, а головне - чітких законів щодо регулювання ППП забезпечить інвесторам гарантії і зробить цю форму співробітництва більш привабливою [4].

Отже, інвестування в інфраструктуру регіону Центральної і Східної Європи надає різноманіття можливостей для будівельних компаній та розробників. Постійний ріст обсягу проектів, що здійснюються через схеми приватно-публічного партнерства та вдосконалення державної політики закладають основу інвестиційної привабливості для міжнародних компаній. Головне - ретельний вибір проектів та інвестування у виграшні стратегії за умов достатніх обсягів грошей та часу.

Література

1. Закон України про «Про оренду державного та комунального майна» від 09.09.2010
2. Звіт компанії PriceWaterhouseCoopers «Building New Europe's Infrastructure: Public Private Partnerships in Central and Eastern Europe», 2010р
3. Матеріали тренінгової програми «Публічно-приватні партнерства» при Національній академії державного управління при Президентові України, 2009р
4. Уайт, Едвард, Дезілець, Брайан, Посібник з Публічно-приватних партнерств [наук. ред. Маслюківська О.П.]. – К.: ТОВ «Діалог-Київ», 2009. – 87 с.